

בש"פ 6783/22 - מדינת ישראל נגד מרדכי חסין, זלמן ניאמצ'יק

בבית המשפט העליון

בש"פ 6783/22

לפני: כבוד השופט י' כשר

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. מרדכי חסין
2. זלמן ניאמצ'יק

בקשה (תשע-עשרה) להארכת מעצרו של המשיב 1, ולהארכת מעצרו של המשיב 2 בפיקוח אלקטרוני, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: כ"ח בתשרי התשפ"ג (23.10.2022)

בשם המבקשת: עו"ד עינת גדעוני; עו"ד יוסי קורצברג

בשם המשיב 1: עו"ד מירי פרידמן

בשם המשיב 2: עו"ד רצון דרחי

החלטה

1. בפנייבקשה תשע-עשרה להארכת מעצרו של המשיב 1 (מאחורי סורג ובריח), ולהארכת מעצרו של המשיב 2 בפיקוח אלקטרוני, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). זאת, החל מיום 25.10.2022, למשך תשעים ימים או עד למתן פסק דין ב-תפ"ח 48914-08-16 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

עמוד 1

רקע והליכים קודמים

2. הרקע לבקשה פורט בהחלטות קודמות של בית משפט זה (ראו, בין היתר: בש"פ 1087/18 (השופטת ע' ברון); בש"פ 493/22 (השופט ע' פוגלמן); בש"פ 3584/22 (השופטת ע' ברון); בש"פ 4870/22 (השופטת ד' ברק-ארז)). משכך, אחזור בתמצית בלבד על עיקרי העובדות הצריכות לענייננו.
3. כנגד המשיבים וארבעה נאשמים אחרים, הוגש, ביום 21.8.2016, כתב אישום המונה עשרה אישומים, על רקע סכסוך עברייני ואלים בין חברות פשע. כתב האישום מייחס למשיבים עבירות חמורות, כדלקמן:
למשיב 1 מיוחסות עבירת רצח בכוונת תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); שלוש עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (רצח), לפי סעיף 499(א)(ו) לחוק; עבירת סיוע לאחר מעשה (רצח), לפי סעיפים 260 ו-261(ו) לחוק; עבירות בנשק (ניסיון ייצור), לפי סעיף 144(ב2) ביחד עם סעיף 25 לחוק; ועבירות בנשק (החזקה), לפי סעיף 144(א) לחוק.
למשיב 2 מיוחסות שתי עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (רצח), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק; עבירת סיוע לרצח, לפי סעיף 300(א)(2) עם סעיף 31 לחוק; עבירת קשירת קשר לביצוע פשע (חבלה בכוונה מחמירה), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק; עבירות בנשק (ניסיון ייצור), לפי סעיף 144(ב2) ביחד עם סעיף 25 לחוק; עבירות בנשק (החזקה), לפי סעיף 144(א) לחוק; עבירת קשירת קשר לביצוע פשע (פריצה לרכב בכוונה לבצע גניבה), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק.
4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרים של המשיבים (ושל יתר הנאשמים בפרשה) עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למשיבים, וכי מתקיימות בעניינם עילות מעצר הנובעות הן מהמסוכנות הטבועה בעבירות המיוחסות להם, והן מחשש לשיבוש הליכי המשפט ולהתחמקות מן הדין. כמו כן, צוין כי למשיבים עבר פלילי מרובה הרשעות.
- בהקשר זה ולשם שלמות התמונה יצוין כי בעת מעצרו של המשיב 1, היה המשיב 1 עצור במסגרת פרשה אחרת, בגינה נדון בהמשך לעונש מאסר. כך, במסגרת תקופה ניכרת ממעצרו במסגרת הפרשה דנן (עד ליוני 2020), ריצה המשיב 1 עונש מאסר שנגזר עליו בהליך אחר.
5. ביום 7.5.2017 הגישה המבקשת לבית משפט זה בקשה ראשונה (מוסכמת) להארכת מעצרים של המשיבים ב-90 ימים (בש"פ 3739/17 (השופטת ע' ברון)). מאז ועד למועד בו הוגשה הבקשה שלפניי, קוימו הליכים רבים בעניין מעצרים של המשיבים, במסגרתם שב והאריך בית משפט זה את מעצרים של המשיבים, מעת לעת, לפי סעיף 62 לחוק המעצרים.
- במהלך התקופה הנ"ל, ביום 30.5.2021, קיבל בית משפט זה (בש"פ 3459/21 (השופטת ד' ברק-ארז)) את עררו של המשיב 2, והורה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. זאת, בשל התקופה הארוכה שחלפה ממועד מעצרו. בהקשר

זה יצוין כי, לעת הזאת, יתר הנאשמים בפרשה, למעט המשיב 1, נמצאים במעצר בפיקוח אלקטרוני או במעצר בית (יצוין כי לנאשם אשר שוחרר למעצר בית לא יוחסו עבירות רצח).

מנגד, בעניינו של המשיב 1, ביום 6.2.2022 קיבל בית משפט זה (בש"פ 493/22 (השופט ע' פוגלמן)) ערר שהגישה המאשימה על החלטת בית המשפט המחוזי על העברתו של המשיב 1 למעצר בפיקוח אלקטרוני והורה על המשך מעצרו מאחורי סורג ובריא. זאת, בין היתר, בשל מסוכנותו הגבוהה והמובהקת של המשיב 1, וכן מהתרשמותו השלילית של שירות המבחן. עוד צוין בהחלטה כי קיימת הצדקה להבחנה בין המשיב 1 לבין יתר הנאשמים, שכן צו המעצר שהוצא בפרשה דנן לא הוא ששלל מהמשיב 1 את חירותו עד לחודש יוני 2020 (כאמור לעיל, עד למועד הנ"ל ריצה המשיב 1 עונש מאסר שנגזר עליו בתיק אחר).

6. ביום 10.5.2022 הגיש המשיב 1 לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר בעניין מעצרו, במסגרתה נטען כי חלה החמרה במצבו הרפואי, המצריכה ממנו לעבור הליך רפואי מורכב הכולל ניתוח בגבו, אשר לאחריו צפוי המשיב 1 להימצא במצב סיעודי לאורך תקופת שיקום ארוכה. עקב כך, נטען כי המסוכנות הנשקפת מן המשיב 1 פוחתת. ביום 17.5.2022, דחה בית המשפט המחוזי (השופט א' הימן) את הבקשה, משמצא כי חרף חומרת מצבו הרפואי של המשיב 1 (אשר נקבע כי היא אכן מצריכה ניתוח בתקופת הזמן הקרובה), אין לאפשר את העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, וזאת בין היתר בשל מסוכנותו אשר אינה מאוינת על ידי מצבו הרפואי. על החלטה זו הוגש ערר לבית משפט זה (בש"פ 3584/22 (השופט ע' ברון)), אשר נדחה גם הוא.

טענות הצדדים

7. בבקשה ובדיון שנערך בפניי, טענו באי-כוח המבקשת כי מן המשיבים נשקפת מסוכנות הניצבת ברף העליון, הנלמדת מחומרת העבירות המיוחסות להם, מאופן ביצוען המתואר בכתב האישום, מתסקירי שירות המבחן שניתנו בעניינם, ומעברם הפלילי. עוד נטען כי קיים חשש לפיו המשיבים ישבשו את הליכי המשפט באופן שיספיע על העדים הרלוונטיים (בהם עדי מדינה) ואף יפגע בהם. באי-כוח המבקשת עמדו על כך שבית המשפט המחוזי פועל לזירוז ההליך המשפטי העיקרי בעניינם של המשיבים, ככל שניתן. צוין כי פרשת התביעה בעניינם של המשיבים הסתיימה, והחלה פרשת ההגנה, במסגרתה קבועים עוד מספר מועדי הוכחות.

8. באת-כוח המשיב 1 מיקדה את טענותיה, בדיון שנערך בפניי, במישור מצבו הרפואי של המשיב 1. נטען כי המשיב 1 נמצא במצב רפואי רע, עד כדי כך שהוא זקוק לעזרה תפקודית. בפרט, נטען כי המשיב 1 עדיין ממתין לעבור את הניתוח החיוני לו, אשר ממשיך להידחות מעת לעת. נטען כי אם לא יעבור המשיב 1 את הניתוח בהקדם, מצבו צפוי להמשיך להתדרדר במהירות, והוא עלול לסבול מנזק חמור שיתבטא בנכות לצמיתות. מעבר לכך, נטען לאפליית המשיב 1 ביחס ליתר הנאשמים בפרשה בשל העובדה שהוא היחיד מבין הנאשמים המצוי במעצר מאחורי סורג ובריא.

בא-כוח המשיב 2 טען, בין היתר, כי העובדה שהמשיב 2 יצא ל-"חלונות" רבים לאורך תקופת מעצרו באיזוק אלקטרוני, מבלי לעבור עבירות נוספות, מקטינה את החשש שמא ימלט מן הדין. כמו כן, טען בא-כוח המשיב 2 כי התארכות ההליכים בעניינם של המשיבים, והידיעה כי מעצרים של המשיבים צפוי להיות מוארך גם מעבר לבקשה דנן, מצדיקים את דחיית הבקשה לגבי מרשו.

לאחר כל אלו, ובהסכמת ב"כ המשיבים, הובא בפניי, במעמד צד אחד, מטעם המבקשת, חומר מודיעיני הרלבנטי לסיכונים העלולים להיגרם באם ישוחרר המשיב 1, ולו לצורך ביצוע הניתוח שהוא נזקק לו.

9. בתום הדיון שנערך בפניי הורתי למבקשת להודיע, לאחר קבלת המידע משירות בתי הסוהר, על המועד העדכני הצפוי לקיום ניתוחו של המשיב 1. בהודעה מיום 31.10.2022 צוין כי מועד הניתוח נכון לעת שליחת ההודעה הוא בחודש פברואר 2023. כמו כן, צוין כי המשיב 1 נמצא בראש רשימת ההמתנה לניתוח, וכי ככל שיתפנה תור לפני המועד האמור, יתכן ומועד הניתוח יוקדם.

באת-כוח המשיב 1 הגישה גם היא הודעות לבית משפט זה, בימים 26.10.2022, 2.11.2022, ו-6.11.2022. במסגרת הודעותיה טענה באת-הכוח, בין היתר, כי ככל שיאפשר לו בית המשפט, יוכל המשיב 1 לעבור את הניתוח הנדרש לצורך שיפור מצבו (כמו גם צילום MRI הנדרש לשם הניתוח), במסגרת רפואה פרטית, תוך פרק זמן של בין שבוע לשבועיים.

דיון הכרעה

10. הנסיבות דנן משתייכות לאותם תיקים פליליים המכונים "מגה תיקים", שבירורם אורך שנים ועניינם באישומים בעבירות חמורות ביותר. בראי הוראת סעיף 62 לחוק המעצרים, מקרים אלו יוצרים נסיבות בהן מלאכת האיזון בין הפגיעה הנמשכת בחירותו של מי שמשפטו מתנהל לבין השמירה על שלום הציבור ובטחונו (וכן החשש להמלטות מהדין או שיבוש הליכים), הינה קשה במיוחד.

11. אשר לעניינו של המשיב 2, לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים, מצאתי כי, נכון לעת הזאת, הכף עודנה נוטה לעבר המשך מעצרו באיזוק אלקטרוני ובלא כל שינוי בתנאיו. זאת, בעיקר בשל חומרת העבירות המיוחסות למשיב 2 והמסוכנות הטבועה בהן. חרף חומרת העבירות, מצא בית משפט זה (השופט ד' ברק-ארז, החלטה מיום 30.5.2021) כי נקודת האיזון נעה לטובתו של המשיב 2 באופן אשר הצדיק את העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני. סבורני כי נקודת איזון זו היא נכונה גם לעת הזו, ולא מצאתי כי יש בחלוף הזמן, עד כה, כדי לשנותה.

12. אשר לעניינו של המשיב 1, סבורני כי העבירות החמורות המיוחסות לו ונסיבותיהן, בראשן עבירת רצח בכוונת תחילה, מצדיקות את המשך מעצרו מאחורי סורג ובריח. כמו כן, סבור גם אני כי העובדה שחלק ניכר מתקופת מעצרו של המשיב 1 חפפה לתקופת מאסרו, מבססת את המסקנה כי טרם הגיע המועד בו נקודת האיזון, למרות המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו, מצדיקה להורות על מעבר למעצר באיזוק אלקטרוני או על חלופת מעצר כלשהי.

13. התוצאה היא שדין הבקשה להתקבל הן באשר למשיב 2 והן באשר למשיב 1.

14. בצד האמור אציין כי מטרידה, מאוד, התמונה המצטיירת באשר למצבו הרפואי של המשיב 1 וביצוע הניתוח שהוא נזקק לו.

מהחומר שהוגש לי עולה כי מצבו הרפואי של המשיב 1 הולך ומתדרדר, הינו נדרש באופן דחוף לבצע ניתוח בגבו (וכנראה לאחר מכן ניתוח נוסף), וקיים אף חשש שהמשך הדחיות בביצוע הניתוח יביא למצב בלתי הפיך ולנכות צמיתה.

הצורך הדחוף בניתוחו של המשיב 1 אינו שנוי במחלוקת ומטופל באמצעות שירות בתי הסוהר מזה תקופה ארוכה (יותר משנה וחצי). אולם, בפועל, מועדים שנקבעו לביצוע הניתוחים נדחו, והמועד הקבוע עתה הינו בפברואר 2023. לעומת זאת, ביכולתו של המשיב, אם אך יתאפשר לו הדבר, ותוך שימוש בשירותי רפואה פרטית, להתנתח כמעט באופן מיידי.

למען הסר ספק הנני דוחה את טענות המשיב 1 המבקש לייחס לשירות בתי הסוהר טיפול שאינו ראוי בעניינו.

יחד עם זאת, המצב בו קיים חשש ממשי ומבוסס כי מי שנעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריאח עלול, בשל כך, להיפגע באופן דרמטי בבריאותו, הינו מצב שיש לפעול, ככל הניתן, כדי למנוע אותו ולהפסיקו.

כפי שציינה חברתי, השופטת ע' ברון, אך לפני כחמישה חודשים, בעניינו של המשיב 1 דנן (בש"פ 3584/22, החלטה מיום 9.6.2022) – הכתובת לטיפול בסוגיית הטיפול הרפואי במשיב 1 הינה עתירת אסיר.

אין אני יכול לקבוע כי מצבו הרפואי של המשיב 1 מאיין או אפילו מפחית במידה מהותית את המסוכנות הנובעת ממנו, ומכאן דבר קבלת הבקשה גם בנוגע אליו. יחד עם זאת, היה ויתברר בעתיד כי, הלכה למעשה, משמעות המשך מעצרו של המשיב 1 מאחורי סורג ובריאח הינה שהניתוח הנדרש אינו מבוצע תוך זמן סביר (ולא באשמת המשיב 1), יכול וכף המאזניים תיטה לעבר שחרורו של המשיב 1 ממעצר מאחורי סורג ובריאח.

15. סוף דבר: הבקשה מתקבלת.

על כן, אני מורה בזאת על הארכת מעצרו של המשיב 1, ועל הארכת מעצרו בפיקוח אלקטרוני של המשיב 2, ב-90 ימים, החל מיום 25.10.2022 או עד למתן פסק הדין בעניינם ב-תפ"ח 48914-08-16 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ג בחשוון התשפ"ג (7.11.2022).

ש ו פ ט